

A. Smeets, A. van Rijswijk, A. Kusters, H. van Laer, C. Verschuieren, J. Parren, Jacq. Storms en E. Kruytzer.

De heer **A. Mertens** had enkele brokstukken van 10e eeuwsch vaatwerk meegebracht, gevonden te Nunhem, terwijl de heer **Smeets** aan de vergadering laat zien een vuursteenkrabber uit Grashoek, en 'n vuursteenbeitel, gevonden in de Maasklei bij Broekhuizen.

De heer **Storms** had talrijke voorwerpen meegebracht. Vooreerst vele scherven van La Tène-aardewerk, afkomstig van den Kozakkenberg bij Belfeld; ook waren daar vele vuursteensplinters gevonden, blijkbaar afkomstig uit een werkplaats. Verder ruw inlandsch aardewerk, enkele stukken sigilata en terra nigra, gevonden op een begraafplaats in de buurt van een laat-Romeinschen wachttoren bij Melenborg (bij Haelen). In Beesel werd voor eenige jaren in een graf een mooie vondst gedaan van terra sigilata. 't Waren twee schalen van Zuid-Gallische herkomst (Leroux) uit de eerste helft der 1^e eeuw. De stempel gaf als fabrikant aan Acutus. Het graf bevond zich op een begraafplaats, die minstens vanaf de Hallstatt-periode tot aan den laat-Frankischen tijd als zoodanig door de bevolking gebruikt was. Uit Voerendaal koh spr. een open bronzen talklamp (Rom. 1^e eeuw) laten zien, iets, wat maar zelden voorkomt, daar de meeste lampen dicht zijn. Verder uit Caestert-Eijsden vonden uit de laatste helft der 2^e eeuw, o.a. een honingpot. Tenslotte uit Heerlen een wrijfschaal en een kannetje uit de 1^e eeuw.

Op den bovengenoemden Kozakkenberg had de heer **Storms** ook nog een fulguriëet gevonden. Naar aanleiding hiervan merkte de heer **Verschuieren** op, dat er twee soorten waren, nl. een cilindrische en een lintvormige, de eerste ontstaan door den gewonen bliksem, de tweede door een bandvormigen bliksem.

De **Voorzitter**, de heer **Kruijtzter**, had een aalscholver (*Phalacrocorax carbo*) meegebracht, einde Jan. in de buurt van Roermond geschoten. Deze winter zijn er vele hier in de streek gezien. In ons land worden ze aangetroffen in Zeeland, Zuid-Holland, Overijssel, Friesland, althans daar komen ze 't meest voor. In het Westen van Nederland wordt deze vogel vanwege zijn zwarte kleur ook zeeraaf genoemd, ofschoon zijn lange snavel — met sterk benedenwaarts gebogen bovensnavel, waarmede ze de visschen dood pikken — niet op een ravenbek lijkt. (Andere namen zijn schollevaar, kormoraan). De aalscholver komt overigens in bijna geheel Europa voor, vanaf Midden-Noorwegen. Langs de Duitse Oostzeekust waren die vogels in 1934 zóó in aantal toegenomen, dat men maatregelen moest nemen ter bescherming van de visscherij.

Aan het einde van de vergadering wijst de Voorzitter den leden op de interessante excursie van Pinkstermaandag en wordt verder besloten, op het eind van deze maand een excursie te houden naar de broedplaatsen in de buurt van Stokershorst.

E.k. vergadering op **Dinsdag 7 Mei** des namiddags om 6 uur in het Bisschoppelijk College.

IETS OVER DE FLORA VAN ECHT EN MIDDEN-LIMBURG.

Al kennen we in Midden-Limburg over 't algemeen niet die plantenweelde, welke ons in 't Zuidelijk deel onzer provincie telkens weer treft, toch is 't voor den natuurliefhebber goed wonen in of bij Echt. De bodem van deze gemeente bestaat namelijk uit verschillende grondsoorten, voornamelijk klei, zand, grint en veen en 't is te begrijpen, dat de begroeiing verre van eenvormig is. Ook is die bodem lang niet overal even vlak, iets wat 'n oppervlakkig toerist bij 'n haastige doorrit wellicht zou kunnen denken. Van de Maas tot aan de Duitse grens is er een niveauverschil van ± 40 meter.

Het Westen nu van de gemeente Echt is een breede strook rivierklei en de flora van dit alluviale gedeelte is uitgesproken fluviaal. We vinden er die planten, welke slechts of meestal alleen langs de groote rivieren in ons land voorkomen. Maar daarnaast groeien er hier ook die in het Lössdistrict of het Krijtland, dus in Zuid-Limburg thuis hooren. Hun zaden of wortelstokken zijn hier door het Maas- of Geleenwater aangevoerd en bij overstromingen verspreid.

En zoo is het, vooral in den zomer, heerlijk loopen langs de beide Mazen (de Oude en de Nieuwe Maas). De ruig-begroeide oeverplekken verbergen bijna altijd iets, dat karakteristiek is voor de oeverflora: Groote en Kleine Ruit, *Thalictrum flavum* en *minus*, Lancetbladig Kruiskruid, *Senecio fluvialis*, de Wilde Kaardebol, *Dipsacus silvester*, en in den nazomer en herfst vindt ge er de fijne blauwe sterretjes van de Wilde Aster, *Aster lanceolatus*. Ook de Alant, *Inula vulgaris* ontbreekt er niet en in de ruigten woekert soms welig 't Groote Warkruid, *Cuscuta europaea*.

Meer naar de dijken toe geven de rose ruikers van het Zeepkruid, *Saponaria officinalis* kleur aan 't groen. Ook de Veldsalie, *Salvia pratensis* zoeken we 't liefst in de uiterwaarden (gedurende den wereldoorlog 1914—18 werd ze hier door kruidenzoekers naarstig geplukt).

Op of tegen de hellingen der dijken doet hier vanaf de eerste zonnedagen van het jaar de Vroege-ling, *Erophila verna* (in twee vormen) haar naam eer aan. Later zonnen er zich het lila Duifkruid, *Scabiosa Columbaria* en de gele sterretjes van het Gebogen Vetkruid, *Sedum reflexum*, terwijl ook 't Witte Vetkruid, *Sedum album* en de Drievingerige Steenbreek, *Saxifraga tridactylites* niet zeldzaam zijn. Ook kunt ge er het geluk hebben de Wondklaver *Anthyllis vulneraria* aan te treffen met de dik opgeblazen witte kelkjes. Uit de verte kan men al zien waar de Kruidvlier, *Sambucus ebulus* welig tiert. Ze is evenals de Boschrank, *Clematis vitalba* en de Herfsttijloos, *Colchicum autumnale* (die we ook langs de Geleen vinden) uit Zuid-Limburg uitgeweken, en ze doen het hier vrij goed.

Het alluviale gebied is voor het grootste gedeelte begroeid met gras en de weiden hebben zoo'n rijke flora, dat dit vreemde „herboristen" telkens weer opvalt.

Al heel vroeg in 't jaar sieren deze weien zich met de gele-en-oranje Sleutelbloemen, *Primula officinalis*, de lila Pinksterbloemen, *Cardamine pratensis* en de groen-roode hoofdjes van de Kleine Pimpernel, *Poterium sanguisorba*. Met het opschieten van 't gras komen daar nog bij: de Knolsteenbreek, *Saxifraga granulata*, de om zijn zoete melksap door de jeugd zeer gezochte Beemdboksbaard, *Tragopogon pratensis*, de Graslathyrus, *Lathyrus nissolia*, de Witte Ganzebloem, *Chrysanthemum leucanthemum* (de processiebloem bij uitstek) en de heerlijk geurende Brabantsche Klaver, *Trifolium pratense*, of de teerder en fijner gebouwde Bochtige Klaver, *Trifolium medium*.

Maar misschien nergens zoo weelderig als in de Maasvallei groeit en bloeit hier de licht-lila Knautia, *Knautia arvensis*. Als ze open is, dan is het tijd om er met het vangglas op uit te trekken. Allerlei graafbijen komen er honig en stuifmeel halen. Kleur en afwisseling brengen dan ook de vlinders, waarvan op de eerste plaats genoemd dienen te worden de zwart-met-roode St. Jans- en St. Jacobsvlinders en de groene Strandkruidvlinder. Tweemaal heb ik er den Phegeavlinder, *Syntomis phegea* gevangen.

Voor den entomoloog is deze streek met haar vele leemwanden een eldorado. Bezoekers waren steeds enthousiast over hun vangsten.

Het weidegebied is verre van eentonig hier. Het wordt soms doorsneden door kleine waterloopjes, waarin de Vlottende Waterranonkel, *Batrachium fluitans*. Breede „sleuken” en diepe wielen getuigen hoe de Maas in vroeger tijden „uitbrak”. Ook zijn er heel wat plassen en poelen, waar eens de klei diep werd uitgehaald. (Sinds eeuwen wordt hier „geteched” d.i. de klei gebakken tot bouwstenen en dakpannen). Hier nu moeten we zijn voor de moeras- en waterflora: Watermuur, *Malachium aquaticum*, Waterkers, of *Nasturtium* in 4 soorten, Gevlekte Droevenetel, *Lamium maculatum*, Blaartrekkende Boterbloem, *Ranunculus scleratus*, de Groote en de Kleine Lischdodde, *Typha latifolia* en *angustifolia*. De Gele Lisch, *Iris pseudacorus* is er ondanks zijn veelvuldig voorkomen een ridderlijke verschijning en wordt trouw gesecondeerd door het puntige volkje der Egelskoppen, *Sparganium*. Iets exotisch heeft de Zwanenbloem, *Butomus umbellatus*. Het Pylkruid, *Sagittaria sagittifolia* heft er zijn spiesen naast die van de Groote en Kleine Waterweegbree, *Alisma major* en *minor*. Iets verderop drijft de Vlottende Waterweegbree, *Alisma fluitans* in gezelschap van Kroossoorten, *Lemna* en Kikkerbeet, *Hydrocharis morsus ranae*. In de diep-uitgehaalde grintkuilen, de „Baggerkoele”, prijkt de Gele Plomp, *Nuphar luteum* met z'n dikke, doordringend ruikende bloemen. Als je er eens langs gezwommen bent, vergeet je die reuk nooit weer. Voor den zwemmer vormen er de Fonteinkruiden, o.a. *Potamogeton perfoliatus*, *crispus* en *natans* soms een lastige hindernis. Het aantal Bloembiessoorten, *Juncus* en Zeggen, *Carex* is zeer groot. Een botanicus raakt hier niet uitgedetermineerd. We vonden er o.a. de echte Voszegge, *Carex vulpina*.

Ook de akkerflora op den kleigrond is heel typisch. Behalve de vele gewone dingen als Duivekervel, *Fumaria*, Bolderik, *Agrostemma Githago*, Vogelmelk, *Ornithogalum umbellatum*, groeien tusschen de tarwe: de blauwe Ridderspoor, *Delphinium Consolida*, het Koekruid, *Vaccaria parviflora*, de spiesbladige, Eironde en Kleine Vlasbek, *Ranunculus arvensis*, de Naakte Lathyrus en de Aardaker, *Lathyrus aphaca* en *tuberosus*, en als lastig onkruid de Moerasandoorn, *Stachys palustris*, oftewel de „Broenheilige”, welke evenwel langs 't water veel forscher en donkerder van kleur is. De Asperifoliën zijn hier vertegenwoordigd o.a. door Glad en Ruw Parelzaad, *Lithospermum officinale* en *arvense*.

De begroeide veldwegen zijn altijd mooi en interessant door: het Stalkruid: *Ononis spinosa* en *repens*, 't Leverkruid, *Agrimonia Eupatoria*, de Heelblaadjes, *Pulicaria dysenterica* en soms *P. vulgaris*, de Kruisdistel, *Eryngium campestre*, de Wilde Reseda, *Reseda lutea*, de Wilde Marjolein, *Origanum vulgare* en het IJzerhard, *Verbena officinalis*.

Op de ruigten „aan hoek en kant”: het Slangenkruid, *Echium vulgare*, de prachtige distels: de Knikkende Distel, *Carduus nutans* en de Wegdistel, *Onopordon acanthium* en Klitsoorten o.a. *Lappa major*. Hier zijn de speelterreinen voor de kleurige, dartelende dagvlinders: Admiraal en Schoenlappers.

Het Boerenwormkruid, *Tanacetum vulgare* heet in deze streken Reinvare en draagt dezen gewestelijken naam terecht: ze markeert de „reinen” of grenzen van akkers en weiden.

Een der mooiste verschijningen vind ik steeds de Wilde Cichorei, *Cichorium Intybus*, als ze op een stralende dag haar blauwe oogen naar de zon richt. Een enkele keer trof ik de witte variëteit aan.

Algemeen komt voor de Witte Munt, *Mentha rotundifolia*, minder vaak de Polei, *Mentha Pulegium* en de Aardbuikklover of *Trifolium fragiferum*.

Nog kunt ge er vinden allerwegen de Ruige Weegbree, *Plantago media* met haar fijn-reukige licht-lila aartjes, de Ballote, *Ballota foetida* en de Malrove, *Marrubium vulgare* zijn echte ruigtenplanten. Opgeblazen Silene, *Silene inflata* is steeds in prettige vondst, evenals de Kalketrip, *Centaurea Calcitrapa*.

Misschien is *Erucastrum Pollichii* fluviaal; langs 't kanaal is ze waarschijnlijk aangevoerd, zooals dat met verscheidene andere Cruciferen 't geval zal zijn, b.v. de Hongaarsche en Oostersche Raket, *Sisymbrium altissimum* en *orientale*.

In 't terrein is de overgang van het alluviale gebied naar het Laagterras min of meer duidelijk te merken; nergens evenwel zoo goed als in 't gehucht Berkelaar: Aan de Groos, achter Zwaantjeshof of bij Mollekapelleke. Hier geeft een steile rand het terras zeer goed aan.

Het Laagterras bestaat in hoofdzaak uit zand en wordt, waar hei, slaghout of bosch verdwenen is, bijna uitsluitend gebezigd als bouwland. Van-

daar de gewone akkerplanten tusschen de geteelde gewassen. Vanaf het vroege voorjaar tot laat in den herfst groeit en bloeit hier overal „entwat”: de kleine Veronicasoorten, het Guichelheil, de Eenjarige Stardbloem, *Scleranthus annuus*, enz. Typisch voor deze streek is het Spiegelklokje, *Specularia speculum*; de akkerranden zijn er soms heel violet van. *Convolvulus arvensis*, de Akkerwinde, Ringel- en Vierzaadwikken, *Vicia hirsuta* en *tetrasperma* (gewestelijk „Rief”) zijn lastige onkruiden voor den boer, maar wij vinden ze mooi, evenals de Naaldenkervel, *Scandix Pecten veneris*.

In het vroeger zoo uitgestrekte hei- en boschgebied, meer naar het Oosten toe, achter de gehuchten Sleik, Pey, Hingen en Sint-Joost, is van de heideflora weinig meer over. Langs de wegen en in de restjes dennebosch groeit nog wat struikheide, *Calluna vulgaris* en op vochtige plaatsen: Dopheide, *Erica Tetralix*, Klokjesgentiaan, *Gentiana Pneumonanthe*. 'n Iets drogere plek verkiezen 't Liggend en 't Fraai Hertshooi, *Hypericum humifussum* en *pulchrum*. Het Rozenkransje, *Antennaria dioica* zochten we verleden jaar tevergeefs.

Het taaiste zijn de bremsoorten: Het Bezemkruid, *Sarothamnus vulgaris* markeert overal de wegen en 't is een genot in den vroeg-zomer de gele vlammetjes te zien spelen in de zon. Verf-, Kruip- en Stekelbrem, *Genista tinctoria*, *pilosa* en *anglica* geven ook kleur aan het landschap.

De met eiken slaghout begroeide akkerwallekens zijn nog altijd 'n uitstekende groeiplaats voor de Eikvaren, *Polypodium vulgare*, die ook op oude muren voorkomt, b.v. op de hoeve De Horst. Steenbreekvaren en Muurvaren, *Asplenium Trichomanes* en *A. Ruta muraria* houden ook van zoo'n „verheven” standplaats.

Tusschen struiken is niet zeldzaam het Dubbelloof, *Blechnum Spicant* en op de vochtiger plaatsen in „het Broek” staan verscheidene soorten Niervarens o.a. de Stekelvaren, *Polystichum Spinulosum*, waarvan ik 'n enkele maal de variëteit *dilatatum* vond.

Op den drogeren zandgrond zijn de Roode Schijnspurrie, *Sperularia rubra* en de Zilverwitte Ganzerik, *Potentilla argentia* typische verschijningen.

De laagste gedeelten in 't Oosten der gemeente Echt noemt men kortweg „Het Broek”. Dit is momenteel voor 100 procent ontgonnen. Hoe de flora van dit oorspronkelijk heide-, moeras- en veengebied er vroeger uitzag, vertellen nog de resten, die men moet gaan zoeken in de langs slootjes en waterloopjes en de enkele overgebleven plassen en vennetjes b.v. in de buurt van het Kranebroek. Hier vindt men nog de:

Koningsvaren, *Osmunda regalis*
Oeverriet, *Phragmites communis*
Leverkruid, *Eupatoria cannabinum*
Blauwe Knoop, *Succisa pratensis*
Wilde Bertram, *Achillea Ptarmica*
Gagel, *Myrica Gale*
Watervan, *Hydrocotyle vulgaris*
Wateraardbei, *Comarum palustre*
Waterdrieblad, *Menyanthes trifoliata*

Klokjesgentiaan, *Gentiana Pneumonanthe*
Lavendelheide, *Andromeda polifolia*
Veenbes, *Vaccinium Oxycoccus*
Ronde en Kleine Zonnedauw, *Drosera rotundifolia* en *intermedia*
Vleugeltjesbloem, *Polygala serpyllifolia*
Parnaskruid, *Parnassia palustris*
Duizendguldenkruid, *Erythraea Centaureum*.

Door de ontwatering van het Bolven en het Heiselaer zal wel verdwijnen:

Het Cypelgras, *Narthecium ossifragum*
Moerasviooltje, *Viola palustris*
Moerashertshooi, *Hypericum helodes*
Welriekende Nachtorchis, *Platanthera bifolia*
Vleeschkleurige Orchis, *Orchis incarnatus* var. *Traunsteineri*.

Mogelijk dat hiervan iets overblijft in het Heiselaer, alwaar een moerasbosch bezig is te ontstaan.

Op de akkers in de ontginningen vormt zich een nieuwe flora, in hoofdzaak bestaande uit allerlei „onkruiden”, b.v. Milde- en Ganzevoetsoorten, de Gele Ganzebloem, *Chrysanthemum segetum*, Herik, *Sinapis arvensis*, Akkerkool, *Lampsana communis*, Korensla, *Arnoseris pusilla*, Eereprijs- en Geraniumsoorten, Viltkruid, *Filago*, Blauw Walstroo, *Sherardia arvensis*, Roode Oogentroost, *Euphrasia Odontites*, de Ratelaar, enz.

In de natte weiden is kenmerkend de fijn rose Koekoeksbloem, *Coronaria Flos cuculi*.

Aan den Zuidkant van de gemeente Echt ligt een tamelijk lange strook laag gebied, in hoofdzaak bestaande uit klei, waarschijnlijk een oude Maasbedding. Bij zeer hooge waterstanden neemt het Maaswater daar nog zijn loop. Hier liggen de bosschen: De Doort, met de Kleine en Groote Lattenhuijer bij De Horst, en het Slekkerhout. In de Doort verheffen nog statige Eiken hun forsche kruinen, naast Esschen en Zwarte Populieren. In 't Slekkerhout staan meer Witte Abeelen, Trilpopulieren (*Populus alba* en *tremula*) en Berken.

De Doort is reeds bij velen bekend als 'n eldorado voor den botanicus. De flora is er zoowel fluviaal als subcentroop, een menggebied dus.

Wanneer de vlakke velden nog zoo goed als levenloos zijn, begint hier onder de struiken en tusschen de afgevallen blaren reeds een jeugdige bloei van Boschanemoon, *Anemone nemorosa*, Slanke Sleutelbloem, *Primula elatior*, Aardbeiganserik, *Potentilla fragariastrum*, Muskuskruid, *Adoxa Moschatellina*. Later zullen volgen: Gulden Boterbloem, *Ranunculus auricomus*, Gele Doove-netel, *Galeodolon luteum*, Heksenkruid, *Circaea luteana*, Purpervetkruid, *Sedum purpureum*, Breukkruid, *Sanicula europaea*, Aronskelk, *Arum maculatum*, Eenbes, *Paris quadrifolia*, Salomonszegel, *Polygonatum multiflorum*, Moehringia, *Moehringia trinervia*, Hop, *Humulus Lupulus*, Eenbloem, Parelgras, *Melica uniflora*, Witte en Groote Veldbies, *Luzula nemorosa* en *silvatica*, Ruig Klokje, *Campanula Trachelium*, Rapunselklokje, *Campanula Rapunculus*, Wespenorchis, *Epipactis latifolia* en *palustris*, soms de Vogelnestorchis, *Neottia Nidus avis*. Van de heesters vallen op: Vuilboom,

Frangula alnus, Roode Kornoelje, *Cornus sanguinea* en Geldersche Roos, *Viburnum Opulus*.

In het Slekterhout groeit ook het Dalkruid, *Majanthemum bifolium*. De grond is hier gedeeltelijk hooger en droger, bestaande uit een zandige klei, wat aan de begroeiing te merken is: Haagbeuk, *Carpinus Betulus*, Betonie, *Betonica officinalis* en Bremsoorten. Maar ook staat er het Kartelblad, *Pedicularis* met z'n rose bloemetjes; en de Guldenroede, *Solidago Virga aurea*. In de lage boschweiden plukken de schoolkinderen soms heele ruikers van Handekenskruid, *Orchis latifolius* en Aardwortel, *Polygonum Bistorta*.

Het hooge Midenterras bestaat uit scherp, grof zand, plaatselijk soms zeer rijk aan grint of grootere keien.

Van het eens zoo uitgestrekte „Koningswald” op dit terras, een schenking van Koning Pippijn aan Echt, kan men zich nog slechts een flauw denkbeeld vormen in de buurt van Diergaarde en Annendaal. Bij deze gehuchten liggen nog groote complexen bosch, die evenwel niet meer — zooals eens — bestaan uit machtige eiken en beuken of omvangrijke dennen. 't Is er alles betrekkelijk jong hout en bijna uitsluitend Grove Den, *Pinus silvestris*. In de laatste jaren zijn er nogal Lorken, *Larix decidua* en Douglas-sparren, *Pseudotsuga taxifolia* geplant. Ook tracht men door onderplanting met Amerikaanschen Eik en Beuk een humusrijker bodem te krijgen. Langs de randen der jonge dennenaanplantingen heeft 't Gemeentebestuur Hulst, Fijnspar, Juniperus en andere Coniferen een plaatsje gegeven, zoodat bij gunstigen groei de eenvormigheid van deze boschstreek gebroken zal zijn en deze over enkele decennia een ander aanzien zal hebben gekregen.

Zelden vond ik in deze bosschen Stofzaad, *Monotropa Hypopitys*. Waar de dennen werden gekapt en de grond enkele jaren bleef liggen, wordt men vaak verrast door heele velden smalbladige Basterdwederik, *Epilobium angustifolium*.

Overigens bestaat de flora er in hoofdzaak uit Struikheide, *Calluna vulgaris*, waarop het Kleine Warkruid, *Cuscuta Epithymum* woekert; Adelaarsvaren, *Pteridium aquilinum*, Guldenroede, *Solidago Virga aurea*. Ook Gamander, *Teucrium scorodonia*, en Mannetjeseereprijs, *Veronica officinalis* groeien er.

Deze korte beschrijving maakt heelemaal geen aanspraak op volledigheid. Slechts in ruwe trekken werd het plantenrijk in dit gedeelte van Midden-Limburg geschetst. Ze moge evenwel voor natuurliefhebbers volstaan om hier vaker een kijkje te komen nemen.

Behalve de heerlijke ontspanning van een gezonde sport, kunnen de uitstapjes hun nog prettige of leerzame verrassingen bezorgen, waaraan ze steeds met genoegen zullen terugdenken. De insectenwereld b.v. is hier nog lang niet voldoende onderzocht. Ze wisselt natuurlijk met de begroeiing en dat er interessante dingen voorkomen, weten we niet alleen uit eigen ondervinding — we deden menige merkwaardige vondst — maar mochten

we ook reeds uit den mond van Limburgsche entomologen vernemen.

Uren achter elkaar, soms halve dagen lang, hebben we gezworven door deze aan atwisseling zoo rijke streek, onder 't zoemen der dennen, het ruischen der eiken of het gezellig geplapper der populieren. Nooit hebben we ons ook maar een oogenblik verveeld. Integendeel: dingen van schoonheid zijn ons deel geworden en die zullen blijven een vreugde voor altijd.

Moge, ondanks het zeer late voorjaar en de zeer vroege Pinksteren, de excursie van het Genootschap in de omstreken van Echt toch slagen, en evenals andere jaren aan de deelnemers schenken enkele uren van heerlijk buiten zijn in Gods schoone en vrije natuur!

Echt, April 1940.

R. GEURTS.

VAN GELDERS-GULIKS ZELFKANT.

Voor G. H. WAAGE.

Ik ben 'n kind uit die streek en ken er land en liën.

De fantasie voerde U en mij in onze jeugd in 't schoone sprookjesland, maar ik weet niet, of gij, als ik, verband kondt leggen tusschen dat ongekende droomenrijk en uw eigen landouw. Want voor mij sliep toen reeds Doornroosje in de Doort. En ik zou gewapend met mijn houten zwaard, getooid met mijn papieren steek met hanenveer, den schoonen ridder hebben helpen zoeken, zoo niet dat bosch bij ons geschuwd moest worden om het spook van „Juffrouw zonder kop”, zooals mij vader en moeder dreigend voorhielden.

Maar later, toen ik tot mijn grootste teleurstelling ontwaren moest, dat die ridder er nooit gedoold had en geen prinsesje er sliep, bleef mijn land mij even lief als een rijk van sagen en legenden. Als ik dan ommedwaalde van Middelsgraaf tot Annadaalsch bosch, hoorde ik, welke schatten er bewaard bleven aan meer echt gebeuren, al voelde ik weemoed om dien voorbijen tijd.

Nu zie ik 't nog zoo en als ik er over peins, is 't me, als een gulden avondhemel in den herfst over 'n landschap, dat moe van rijpheid rusten wil en de nijvere mensch gaat laten genieten van wat 't voortbracht in blad en bloem en aar. Dan ben ik weer als een van 'n volk ewiges Mittelalter, al ken ik de realiteit van 't leven met zijn hardheid, als herfst met storm, en winter met sneeuwjacht. Maar een mensch staat niet altijd in 't open tij als 't veldkruis, dat geteisterd wordt door weer en wind.

Ik schrijf dit ter waarschuwing, dat ge in zulke oogenblikken niet met mij moet omzwerven door de Echter historie, want ik zou te chauvinistisch